

1 King

Isrel äbot täño manbiñam ätu

1 King 3:1-15

Solomontä nadäk-nadäk tägata Anutuken yäñapiñkuk

3 ¹Eruk Solomon uwä Isip nanik täño intäjukun äma ukät bänep kubägän itta nadänpän unitäño äperi webenita yäpuk. Yäpmänpän imagut yäpmäj Devit Täño Yotpärareken kuñkuk. Webeni u irirän Solomontä iniken yori, kudupi yot ba Jerusalem täño yewa pähap täñkuk. ²Bian Isrel äbottä Yawe iniñ oretta yot siwoñi kubä nämo täñkuñ. Nämo, u Anutu iniñ oretta mobä bukä uken-uken täñtän kwaniken uken ärawa täñtän kuk täñkuñonik. ³Täñpäkañ Solomon uwä Yaweta gäripiinik nadäj imiñpän unitäño kädet tägatäga nani Devittä iwatpän täñkañ iwet täñkuko udegän täñkuk. Ude täñkukopäñkañ Yaweta ärawa täñ imayän nadänpänä tom däpmänpän mobä bukä uken-uken täñtän kwani uken ijiñ imiñpän iniñ orettän kuk täñkukonik.

⁴Täñpäkañ kadäni kubäta Yaweta ärawa täñ ima yänpän Gibeon komeken kuñkuk. Kome uken mobä bukä intäjukunta ude itkuk. Uken kadäni kadäni kuk täñkuko tom mäyapinik, 1,000 udepän däpmänpän mobä bukäken ijik täñkukonik. ⁵Eruk bipani ugän Yawetä däpmonken ahäj imiñpän ñode iwetkuk; Gäk imaka kubäta gäripi nadänpän näwet yabäñiri api gamet yäk.

⁶Ude iweränä Solomontä kowata ñode iwetkuk; Epän ämaka Devit, nana u gäk bureni-inik gäwarän täñkañ kudän siwoñi täñpän bänep paki terak kuñatkuko unita gäk nadäj imikinik täñ imiñkun. Täñpän apiño udegän kumbukopän ironka terak nadäj imikinik täñpän unita komeni ämawebeñiye yabäj yäwatta nanaki näk iwoyäñkun. ⁷O Yawe Anutuna, gäk nana Devit täño kome yäpmäkta epän ämaka näkpän iwoyäñkun. Upäñkañ näk gubañigän unita yabäj yäwat piä täkta mebäri nämo nadäwa tärekañ. ⁸Unita ämawebe äbotkaye daninañi nämo, gäkñata

biŋam iwoyänkuno ŋo jide tänpäj yabäj yäwaret? ⁹Täga nämo unita nadäk-nadäk täga ämawebe u yabäj yäwatta kaŋ nam. Nadäk-nadäk u namiŋiri uterak imaka täga ba waki u täga api yäpmäj daniŋpäŋ nadäwet. Ude nämo täŋpiwä netätä ämawebekaye äbot pähap ŋo watäni täga it yämek?

¹⁰Ude yänjirän Ekänitä Solomon täŋo yänjyabäk man unita nadäwän säkgämän tägaŋkuŋ. ¹¹Nadäwän tägawäpäŋ ŋode iwetkuk; Ämawebekaye kudän siwoŋi terak yabäj yäwarayäj nadäŋpäŋ imaka täga ba waki yäpmäj daniŋpäŋ nadäkta nadäk tägata näwet yabätan uwä tägagämän kubä ude näwet yabätan. Gäkŋata yänpäŋ kome terak kadäni käroŋi itta, ba moneŋ tuŋum terak itta, ba iwankaye täŋpawakta nämo näwet yabäno u täga tän. ¹²Unita imaka täga unita näwet yabäno u bureni-inik api gamet. Nadäk täga, äpmonŋpaniŋnik gamayäj täyat uwä nadäk-nadäk äma ätu bian itkuŋo ba api ahäneŋo u yärepmitpäŋ gäk inipärik kubä api iren. ¹³Täj, imaka ätuta nämo näwet yabäno u imaka, bok api gamet. Kome terak irayäj täyan ude wäp biŋam ärowani ba moneŋ tuŋum pähap, intäjukun äma ätutä yäpmäk täkaŋ u irepmitpäŋ api yäpen. ¹⁴Tänkaŋ gäk näkŋo gärip iwatpäŋ näkŋo jukuman ba бага man kudup buramiŋpäŋ, nanka Devittä täŋkuko ude täŋpayäj täno uwä nadäj gamiŋira kome terak kadäni käroŋi api iren.

¹⁵Tänpakaŋ Solomon man u nadäŋpäŋ dämmon pat itkuko u akuŋpäŋ-nadäŋkuk; U dämmonken täyat yäk. Eruk ude yänpäŋ, kumaŋ päŋku Jerusalem ahänpäŋ Yawe täŋo Topmäk-Topmäk Gäpe dubiniken itpäŋ Yaweta bänep kubägän irit täŋo iron peŋpäŋ tom dämmanpäŋ ärawa täŋ imiŋkuk. Ude täŋkaŋ iniken epän ämaniyeta äŋnak-äŋnak pähap täŋ yämiŋkuk.

1 King 8:22-43

Solomontä kudupi yot täŋkuko u Anututa biŋam pekta yänjapik man yänkuk

8 ²²Tänpakaŋ Isrel äbot Solomon kaŋ iwarirä Yawe täŋo bukä iŋamiken itkaŋ keritä kunum terak ket kewatkuk. ²³^a Täŋpäŋ ŋode yänkuk; O Yawe, Isrel ämawebe täŋo Anutu, kunum gänaŋ ba kome terak gäk udewani kubä nämoinik itak. Gäkä watä ämakaye gäkagän bänep peŋpäŋ iŋamkaken kuŋat täkaŋ unita bänep iron täŋ yämikta yänkehärom taŋkuno u nämo wärämut täyan.

²⁴Gäk nana Devit, watä ämaka u täkta yänkehärom täŋpäŋ iwetkuno u bureni täyan ŋo. Bian mekatä yänkunopäj apiŋo ketkatä bureni pewi ahätak.

^a 8:23 Sam 35:10, 86:8, 89:6,8

25 ^b Eruk Yawe, Isrel ämawebe täño Anutu, gäkño watä ämaka nana Devitta yänkehäromtak man ño iwetkuno u bureni kañ pewi ahawän. Gäk ñode iwetkun; Devit gäkä näk iñamnaken irit kuñat-kuñatkata watä itpäñ siwoñi kuñatkuno nanakayetä udegän kuñatnayän täkañ uwä nadäñ gamiñjira gäkä äbotken nanik äma kubätä Isrel täño intäjukun äma ude itta nämo api wäyäkñek täneñ.

26 Unita Isrel täño Anutu, gäk nana Devit, watä ämaka u man iwetkuno udegän yänjiri kañ kehärom tawän.

27 ^c Upänkañ Anutu, jide? Gäk kome terak täga iren? Bureni-inik, kunum pähap päke u gäkä itnañi bumik nämo, täpuri täñjirän gäk udewanitä näkä yot ño täñ gamiñkuro uken jide ude itpäñ-nadäk täñpen?

28 O Yawe Anutuna, watä ämaka näk apiño gäk iñamkaken butewaki gera yäyat ño juku peñpäñ yänapik manna nadäñ nami.

29 ^d Gäkä yot ñonita ñode yänkun; U wäpna täño irit bägup kañ täñpäñ yän yänkuno unita gäk kepma bipani udegän yot ñoken dapun iñiñpewi äpäk täyon. Ude täñjiri watä ämaka näkä iñamna yot ño iwoñäreñkañ yänapik man yäk täñjira nadäñ namik täyi.

30 ^e Bureni Anutu, watä ämaka näk ba Isrel äbotkayekät nintä iñamnin yot ño iwoñäreñkañ yänapik man yänjitna, irit bägupkaken kunum gänañ itkañ yänapik mannin nadäñpäñ mominin kañ peñ nimik tä.

31-32 Täñpäkañ äma kubätä noripakita waki kubä täñ imiñjirän peñ iwerirä noripaki unitä yot ñoken äbä gäkño bukä iñamiken itkañ gäkä noripakita kowata imikta gäwerayän täñpäñä eruk gäk kunum gänañ itkañ äma yarä unitäño mani nadäñpäñ yäpmän danik epän täñpäñ äma momi täñpani täktäki terak kowata kañ imi.

Täñpäkañä äma momini nämo unita gäk momika nämo yän yänytäreñ imiñjiri kañ kwän. Ude täñ imiñjiri äma u waki kubä nämo täñkuk yän api nadäneñ.

33-34 Täñpäkañ Isrel äbotkayetä gäkken momi täñjirä gäkä iwaniye nadäñ yämiñjiri äbotkaye täño kehäromi yäpmän äpäñjirä bänepi äyänutpäñ gäk wäpka äneñi yänpäñ yot ñoken gwäjij äpmon gamiñpäñ gäkken yänapinayän täñpäwä kunum gänañ itkañ mani

^b 8:25 1Kn 2:4; Luk 1:68-72   ^c 8:27 2Sto 2:6; Jon 1:15; Apos 17:24; 2Ko 6:16

^d 8:29 Lo 12:11   ^e 8:30 Sam 103:3; Mat 6:12

nadāŋ yāmiŋpāŋ wakini kaŋ ārut yāmi. Tāŋ iwantā ini komeken yāŋ-yākŋat yāpmāŋ kuneŋo u tāŋpāwā gākā kome ābekiye oraniyeta yāniŋ kireŋkuno uken āneŋi yāŋ-yākŋat yāpmāŋ kaŋ ābi.

35-36 Tāŋpākaŋ āmawebekayetā gākken momi tāŋirā gākā kunum tāŋo yāma yāpuriri iwān nāmo taŋirān nadāwā tumbāpāŋ Yawetā bārāpi ŋo nimitak yāŋ nadāneŋ. Ude nadāŋpāŋ iŋami yot ŋo iwoŋāreŋpāŋ wāpka āneŋi yāŋpāŋ yāŋapinayāŋ tāŋpāwā kunum gānaŋ itkaŋ watā āmakaye Isrel āmawebe unitāŋo momi kaŋ peŋ yāmi. Momini peŋ yāmiŋpāŋ kādet tāga iwatta yāwetpāŋ yāwoŋāreŋkaŋ nadāŋiri kome inita yāniŋ kireŋkuno uken iwān āneŋi kaŋ tawān.

37-38 ^f Tāŋpākaŋ komeninken nakta jop irit ba kāyām pāhap ahāŋirān, ba epānken ketem tāŋo iwantā ahāŋpāŋ ketem tāŋpā waŋirā, ba kāpuktā ahāŋpāŋ ketem pāhāmi kudup naŋ pārāk taŋirā, ba iwaniyetā yotpārare it gwājiŋit, imaka umuri ba kāyām udewanitā ahāŋirān Isrel āmawebekaye ukāt nanik ātutā bānep nadāŋ bārāp tāŋpāŋ yāŋapik man terak yot ŋoken kerī api kawatneŋ.

39 ^g Ude tāŋirā kunum gānaŋ irit bāgupkaken itkaŋ mani nadāŋ yāmiŋpāŋ momini peŋ yāmiŋkaŋ tāktāki kudup uterak kowata kaŋ tāŋ yāmi. U imata, gāk kubā-tāgān āma kuduptagān tāŋo bānepi kawi tārek tākaŋ.

40 Ude tāŋiri kome gākā ābekiye oraniyeta yāniŋ kirewani uken itkaŋ gākā umuri pāhap nadāŋpāŋ gāmotkakengān api it yāpmāŋ āroneŋ.

41-42 Tāŋpākaŋ āmatā wāpka pāhap ba kehāromika pāhap unitāŋo biŋam api nadāneŋ. Tāŋpāŋ āma kudupi kubā Isrel ābotkaye nintā ābotken nāmo ahāwanitā kome banken nanik wāpka biŋamkata yāŋpāŋ yot ŋoken ābā yāŋapik-apik epān api tāŋpek.

43 ^h Ude tāŋirān gāk kunum gānaŋ irit bāgupkaken itkaŋ mani nadāŋ imiŋpāŋ imaka u ba unita yāŋapiŋirān kaŋ nadāŋ imik tā. Gāk ude tāŋiri āma ābori ābori komeŋi komeŋi it yāpmāŋ kukaŋ unitā wāpka biŋam nadāŋpāŋ gākā umun pāhap nadāŋpāŋ api kuŋatneŋ, Isrel ābotkaye nintā tāk tākamāŋ udegān. Tāŋpāŋ yot tāŋ gamiŋkuro ŋoken wāpka biŋam itak yāŋ api nadāneŋ.

^f 8:38 Sam 91:15, 32:3-4, 42:11; Rom 7:24   ^g 8:39 Hib 4:12; Rev 22:12   ^h 8:43 Sam 86:9, 102:15; Rev 11:5

1 King 17:7-24

Elaijata webe kajat kubä täñkentän imiñkuk

17 ⁷Kome uken iwän kadäni käroni nämo täñkuko unita ume täpuri wäpi Kerit u kawuk täñkuk. ⁸Kawuk täñjirän Yawetä Elaija ñode iwetkuk; ⁹Bäräñeñ päñku Sarefat yotpärare, Saidon komeken ahäñpäñ u kañ it yäk. Uken webe kajat kubä gäka watä irekta iwetkut. ¹⁰Ude iwerirän Elaija akumañ Sarefat kuñkuk. Kumañ päñku Sarefat täño yämabamken ahäñpäñ kañkuk; Webe kajat kubä kädäp butuñ irirän. Ude täñjirän kañpäñ gera täñpäñ ñode iwetkuk; Ume täga gwetpäñ yäpmän äbä namayän? Umeta nekañ yäk. ¹¹Ude iweränä ume gwet imayän kuñjirän Elaijata äneñi gera täñpäñ iwetkuk; Käräga imaka, bok täga yäpmän äben?

¹²Ude iweränä webe unitä iwetkuk; Anutuka, Yawe irit mähem i wäpi terak bureni gäwetat; Käräga nämo yäk. Ba plaua kenta ume gakñi käräga ijikta miyäkän itkamän yäk. Kädäp bututat ño yäpmän päñku u iñjipän ironinakät ninek nädayän. Ugänpän nañpäñ api kumde yäk. ¹³Ude yäwänä Elaijata iwetkuk; Nadäwätäk täñpeno yäk. Eñiken päñku yäyan ude tä. Täñkañ plaua ba ume gakñi täpuri itak upän käräga täpuri näka jukun iñj nam. Näka jukun iñj namiñkañ injekta mäden kañ iji. ¹⁴Nadätan? Yawe, Isrel nanik täño Anututä ñode yäyak; Plaua käbotken u bäräñeñ nämo api paorek. Ba ume gakñi käbot imaka, bäräñeñ nämo api paorek. Nämo, u pen it yäpmän kuñjirän Yawetä täñpewän kome ñoken iwän äneñi api tawek yäk.

¹⁵Elaijata ude iweränä webe u Elaijata iwetkuko udegän täñkuk. Täñjirän kepma kubäkubä Elaija-kät yamiñi u ketem täga nak täñkuñ. ¹⁶U imata, plaua ba ume gakñi käbot uwä nämo paotkumän, Yawetä Elaija iwetkuko udegän.

¹⁷Eruk ätu nanak itpäñ webe unitäño nanaki käyäm täñkuk. Käyäm tañi täñtän kuñtängän kumbuk. ¹⁸Täñjirän miñitä Elaija ñode iwetkuk; Wära! Anutu täño epän äma gäkä waki nadän namiñpäñ ude täñ namitan? Ba momina kwawak peñ namiñpäñ näkño nanakna utta äbun ba? ¹⁹Ude iweränä Elaijata iwetkuk; Ironi u nam. Ude yäwänä ironi kumbani u imän bäyañ imiñ yäpmän yot täñkireki punin unu Elaijata ini pat täñkukken uken äronpäñ bukä terak tewän patkuk. ²⁰Tewän parirän butewaki terak Yawe ñode iwetkuk; O Yawe Anutuna, webe kajat ño watä säkgämän it namik täyak. Unita imata bäräpi imiñpäñ ironi yomägatan? ²¹ Ude yäñpäñ ironi uterak kadäni yaräkubä ude akuñkañ pat täñpäñ Yaweken ñode yäñapiñkuk; O Yawe Anutuna, nadän imiñjiri ironi ño äneñi kodak tawän! yäk.

ⁱ 17:9 Luk 4:25-26   ^j 17:21 2Kn 4:34-35

²²Ude yänjirän Yawetä ironi u nadänj iminjirän äneñi kodak tañkuk. ²³^k Kodak tawänä Elaijata ironi ñokenjo pudät päpmo miñita imiñkañ iwetkuk; Ñjo ka yäk. Ironjika kodak täyak ño yäk. ²⁴Yäwänä miñitä Elaija iwetkuk; Eruk apiño bureni nadätat. Gäk Anutu täño epän äma kubä itkañ Yawe täño man yänjahäk täyan uwä bureniñän yäk täyan yäk.

1 King 19:1-21

Elaija umuntañpän Sinai pomken metänpeñ kuñkuk

19 ¹Eruk intäjukun äma wäpi Ahabtä yotken äneñi äbänpän webeni Jesebel Elaijata anutu jopi Bal unitäño profet kudup kumän-kumän däpuko unita ba imaka ätu täk täñkuko unitäño manbiñam kudup iwetkuk. ²Iwerän nadänpän Jesebeltä Elaijata jukuman ñode tewän kuñkuñ; Gäkä profet däpuno udegän api guret yäk. Kwep kadäni ini ñodetagan näkä gäk nämo gurawä anutu ätutä näkñapän kañ nurut.

³⁻⁴^l Eruk Elaija man u nadänpän iniken gupita umuntañpän metänpeñ kuñkuk. Täñpän epän ämani imaka imaguränkañ pänku Juda kome Beseba yotpärareken ahänjkumän. Täñkañ epän ämani yotpärare uken teñkañ iniwä kome ämatä nämo iraniken kepma kubä ude kuñkuk. Kumañ pänku päya kubä täño äyünken mañit itpän Yaweken yänjapik man ñode yänjkuk; Yawe, bäräpi ñodewani wari ahänj namikta nämo nekañ. Unita nutpewi kumba! Näk äbeknaye oranaye udewanigän, äma täga nämo. ⁵^m Ude yänpän päya mebäriken ugän däpmon patkuk.

Parirän añero kubä pit kubägan ahänpän inñit täñpän iwetkuk; Akuñkañ nañ yäk. ⁶Iwerän kikuñpän dapun ijiwän kwäpän yabänjkuk; Gwäki peñkuk käda käräga ijiwani kubäkät ume käbotkät irirän. Ude yabänpän yäpmänpän nañkañ äneñi pänku däpmon patkuk.

⁷Parirän Yawe täño añerotä äneñi äbä yäwän kikuñuräpän ñode iwetkuk; Oi, akuñkañ nañ yäk. Ketem nämo nañpänjä kädet käroni täga nämo kwen yäk. ⁸Ude iwerirän pänaku nañpän kehäromi yäpmänkañ kuñkuk. Kepma bipani 40 ude kuñtängän Sinai pom wäpi kubä Horep uken ahänjkuk. Pom uwä Anutu täño pom.

Yawetä Elaija ahänj imiñkuk

⁹Kuñtängän Horep mobä käwut kubä kañ-ahänpän uken itkuk. Irirän eruk Yawetä ñode iwetkuk; Elaija, ima mebärita ño äbäno itan? ¹⁰ⁿ Yänjirän Elaijata iwetkuk; Näk Yawe Anutu kehäromi mähemi wäpi yäpmän kuñatta bänepna kädäp ijinirän it yäpmän äbätat. U ñodeta, Isrel äma äbottä gäkkät topmäk-topmäk kubägan täñpani u mäde utkañ

^k 17:23 Luk 7:15; Apos 9:41; Hib 11:35   ^l 19:4 Jna 4:3   ^m 19:5 Hib 1:14, 13:5

ⁿ 19:10 Rom 11:3

gäk ganiḡ oretta bukä täḡpani däpmäḡ äreyänḡkuḡ. Täḡkaḡ profetkaye kumäḡ-kumäḡ дәpuḡ. Täḡjirä näk kubä-tägän waki irira näk imaka nutnayän epäni täḡ itkaḡ.

¹¹° Elaijatä ude yäwänä Yawetä iwetkuk; Gäk äpämaḡ päḡku pom terak äronpän Yawe näk iḡamnaken it. Ude iweränä pengän mäniḡ pähaptä jukun piänpewän pom ba mobä tokät täḡpä kuḡkuḡ. Täḡpakaḡ Yawe imaka umuri u gänaḡ nämo äbuk. Täḡkaḡ mäniḡ irepmirirän kenäḡ kwaiḡjirän u gänaḡ imaka, Yawe nämo itkuk. ¹²Kenäḡ bitnäḡjirän kädäp mebet pähaptä ahänḡkuk. Upänḡkaḡ Yawe kädäp mebet u gänaḡ imaka, nämo itkuk. Kädäp mebet ahänḡpän irepmirirän jiap man kubä ahänḡkuk. ¹³Ahänḡjirän Elaijatä u nadänḡpän iḡami dapun iniken tektä täḡpipipän mobä käwut yämaken päpmo wädän itkuk. Irirän man kotäk kubä ahänḡkuko uwä ḡode iwet yabäḡgän täḡkuk; Elaija, ima mebärita ḡo äbäno itan? ¹⁴° Yäwänä Elaijatä iwetkuk; Näk Yawe Anutu kehäromi mäheḡi wäpi yäpmäḡ kuḡatta bänepna kädäp iḡjirän it yäpmäḡ äbätat. U ḡodeta, Isrel äma äbottä gäkkät topmäk-topmäk kubäḡän täḡpani u mäde utkaḡ gäk ganiḡ oretta bukä täḡpani däpmäḡ äreyänḡkuḡ. Täḡkaḡ profetkaye kumäḡ-kumäḡ дәpuḡ. Täḡjirä näk kubä-tägän waki irira näk imaka nutnayän epän täḡ itkaḡ.

¹⁵° Ude yäwänä Yawetä ḡode iwetkuk; Gäk äneḡi äyänḡutpeḡ kome jopi Damaskus yotpärare ukäda itak u kaḡ ku. Täḡpän yotpärare uken äma kubä wäpi Hasael u kaḡ-ahänḡpän ume gakḡi piḡ ibariri Siria nanikta intäjukun äma kaḡ täḡpän. ¹⁶° Ude täḡpänä äneḡi äma kubä wäpi Jehu, Nimsi täḡo nanaki u imaka kaḡ-ahänḡpän ume gakḡi piḡ ibariri Isrel äma äbotta intäjukun äma kaḡ täḡpän. Ba Elisa, Safat täḡo nanaki, Abel-Mehola komeken nanik u kaḡ-ahänḡpän ume gakḡi piḡ ibariri gäkḡo bäḡup yäpmänḡpän profet kämi itta kaḡ täḡpän. ¹⁷Täḡpakaḡ äma ätu Hasael täḡo ämikta metänayän täḡo uwä Jehutä kaḡ дәpän. Ba äma ätu Jehutä nidäpek yänḡpän metäwäwä Elisatä kaḡ дәpän. ¹⁸° Upänḡkaḡ nähä Isrel ämawebe 7 tausen ude, anutu jopi Bal nämo gwäḡjḡ äpmoḡ imani ba geḡi nämo darani u täḡkentän yämiḡjira api itneḡ.

Elisatä Elaija iwarän täḡkuk

¹⁹Yawetä ude iweränä Elaija akumaḡ päḡku Safat nanaki Elisa u kaḡ-ahänḡkuk. Elisa u äma ätukät bulimakau 24 ude yäpmäḡ kuḡatpän kome dukduk epän täḡ itkuḡ. Täḡjirä Elisa ini uwä iniken bulimakau yarä u yäpmäḡ kuḡarirän Elaijatä ahänḡ imiḡkuk. Ahänḡ imiḡpän Elaijatä teki punin nanik yänḡopmänḡpän Elisata ämet imiḡkuk. ²⁰Täḡjirän Elisa bulimakau epän täḡ imiḡkuḡo yabä kätänḡpeḡ Elaija bäränḡ iwatpän

° 19:11 Jop 38:1; 2Pi 1:17-18   ° 19:14 Rom 11:2-4   ° 19:15 2Kn 8:7-13   ° 19:16 2Kn 9:1-6
° 19:18 Kis 20:5; Rom 11:4-5

iwetkuk; Jop waki nadäj namiñiri päñku meñna nana yepmañpeñ kukta butewaki man yäwetkañ kañ gäwara. Ude yäwänä Elaijata ñode iwetkuk; Täga, kuyi. Nämo ganiñ bitnätat yäk.

²¹Ude iweränä Elisa uwä äyänjutpeñ päñku bulimakau epän täñ imani u datärenpäñ dápuk. Täñpäñ päya kujat bulimakautä kome duñ imani ugänpäñ kädäpta yäpmäñpäñ bulimakau uwä ijiñpäñ ämawebeta yämän nañkuñ. Ude täñpäñ Elaija iwarän täñpäñ watä epän täñ imiñkuk.